

Misiunea Promo-LEX de Observare a Alegerilor Locale Generale din 5 noiembrie 2023 | Deschiderea secțiilor de votare

MO Promo-LEX a Alegerilor Locale Generale din 5 noiembrie 2023 a recepționat, până la ora 9:00, 141 semnalări de incidente de la observatori. Prezentul comunicat include 44 de incidente prelucrate de echipa centrală a MO Promo-LEX până la ora respectivă.

Precizăm că, în ziua alegerilor, MO Promo-LEX a delegat 602 observatori statici, inclusiv în toate secțiile de votare din municipiile Bălți și Chișinău, precum și în 237 de secții de votare din restul țării, selectate în baza unui eșantion

reprezentativ. De asemenea, procesul electoral din restul secțiilor de votare, din imediata apropiere a acestora și traseele de acces către ele, este monitorizat și de către alți 142 de observatori grupați în 71 de echipe mobile.

Potrivit observatorilor, din totalul de 436 de secții monitorizate la deschidere, 97 au fost deschise puțin mai devreme sau după ora 7:00.

Incidente semnalate la deschiderea secțiilor de votare:

Acces restricționat pentru observatori sau obstrucționarea procesului de observare liberă în secția de votare– 4 cazuri.

SV 7/1 Cahul, Cahul. Observatorului i s-a permis intrarea în incinta secției de vot abia la 6:50, chiar dacă acesta venise la 6.30.

SV 1/202 Chișinău, Rîșcani. La ora 6.40, la intrarea în secția de votare, președintele BESV i-a comunicat observatorului Promo-LEX că acesta trebuia să se prezinte cu două zile înainte de ziua alegerilor pentru a se înscrie în lista de observatori. După ce președintele BESV a făcut un apel telefonic pentru concretizare, observatorului i-a fost permis accesul.

SV 01/58, Chișinău, Botanica. La 6:30, la încercarea observatorului de a intra în SV pentru a observa procesul de pregătire pentru deschidere, acestuia i-a fost restricționat accesul, fiind informat că SV se va deschide la ora 7:00. Ulterior, la 6:54, observatorului i-a fost permis accesul în incinta SV.

SV 01/32, Chișinău, Botanica. La 6:30, observatorului i-a fost împiedicat accesul în SV pentru a observa procesul de pregătire pentru deschidere. Ulterior, la 6:45, observatorului i-a fost permis accesul în incinta SV.

Deficiențe în funcționarea SIAS Alegeri (erori tehnice,

probleme ce țin de înscrierea alegătorilor etc.) – 7 cazuri.

SV 2/21 Bălți. De la ora 7.20 timp de 8 minute nu a funcționat SIAS Alegeri. În acest timp, 2 alegători au așteptat până la soluționarea deficienței. Operatorii au intervenit și problema a fost înlăturată.

SV 01/56, Chișinău, Botanica. În intervalul 07.14 – 07:42, SIAS Alegeri nu a funcționat, iar conexiunea la internet s-a întrerupt. În acest interval, alegătorii au votat fără a fi înregistrați în sistem, fiind înscriși pe o foaie de către președinta SV pentru a fi înregistrați după înlăturarea deficiențelor.

SV 22/26, Leova, Filipeni. De la deschiderea SV, SIAS Alegeri nu a funcționat din cauza lipsei conexiunii la internet, din care cauză alegătorii au votat fără a fi înregistrați în sistem, fiind înscriși pe o foaie pentru a fi înregistrați după înlăturarea deficiențelor.

SV 1/289 Chișinău, Condrița. În intervalul 08:20 – 08:27 a fost constată sistarea funcționării SIAS Alegeri (a dispărut conexiunea la internet). Alegătorul care s-a prezentat în acest timp la SV i s-a permis să voteze.

SV 01/144, Chișinău, Botanica. La 07:20, un alegator cu viza de domiciliu din buletin pe str. Miorița 1, a fost identificat în SIAS Alegeri cu adresa pe str. Miorița 1/1. Operatorii SIAS Alegeri susțin că este o eroare, din moment ce pe str. Miorița 1 se află doar Casa Radio. Alegătorul a fost lăsat să voteze, însă a manifestat semne de nemulțumire în legătură cu situația respectivă. Președintele BESV i-a recomandat să găsească timp pentru a corecta eroarea din documente.

SV 1/276 Chișinău, Bubuieci. La ora 07:26, unul dintre operatorii SIAS Alegeri, a anunțat președintele BESV că nu poate intra în sistem. Președintele a făcut cunoștință cu cele întâmplate și a telefonat organele specializate pentru asistență. Doar unul dintre operatori continuă verificarea

alegătorilor în SIAS Alegeri. Deficiența durează de cel puțin 50 minute.

SV 14/2 Drochia, Drochia. De la deschiderea SV la un operator nu funcționează SIAS Alegeri, procesul de votare nu este întrerupt, Președinte BESV a anunțat despre incidentul dat. Către 08:45 problema nu a fost soluționată.

Deficiențe în listele electorale – 1 caz.

SV 23/38, Nisporeni, Vărzărești. Un alegător nu s-a regăsit în listele electorale, afirmând că a votat permanent în secția dată. Acesta a fost înscris în listele suplimentare.

Întreruperea pe parcursul zilei votării a procesului de filmare a operațiunilor electorale – 10 cazuri.

SV 11/4 Cimișlia, Cimișlia. De la deschiderea secției de votare și până la 7:30 (plecarea Echipei Mobile din secția de votare) camera video nu funcționa.

SV 21/1 Ialoveni, Ialoveni. În intervalul 06:45 – 7:30 (plecarea Echipei Mobile din secția de votare) camera video nu funcționa.

SV 27/39 Rîșcani, Recea. La ora 7.05 a fost constatat că camera video nu funcționează. Președintele BESV și un operator au intervenit în setările camerei pentru ca aceasta să se conecteze. Aproximativ 15 minute a durat deficiența tehnică.

SV 1/219 Chișinău, Rîșcani. La ora 7.25 s-a întrerupt procesul de filmare din cauza unei deficiențe tehnice a camerei. Peste circa 10 minute deficiența a fost înlăturată.

SV 20/13, Hîncești, Bujor. La 07:30, pe o perioadă de aproximativ 5 minute, camera video nu a filmat din cauza descărcării acesteia. Deficiența a fost înlăturată, procesul de filmare fiind reluat.

SV 26/3 Rezina, Rezina. În intervalul 7:30-8:15 camera video a

fost deconectată. Potrivit observatorului aceasta a înregistrat doar pregătirea SV pentru deschidere și a fost deconectată pe motiv că nu dispune de memorie. Reprezentanții BESV au declarat că vor conecta camera când o să înceapă numărarea voturilor.

SV 25/37 Orhei, Isacova. În intervalul 07:40 – 08:10 (plecarea Echipei Mobile din secția de votare) camera video nu funcționa.

SV 12/32 Criuleni, Pașcani. Camera video a fost pornită la 7:20 după ce peste 20 de cetățeni au votat. Ulterior din nou a fost deconectată din motive tehnice.

SV 25/37 Orhei, Isacova. În intervalul 07:40 – 08:10 (plecarea EM din SV) camera video nu funcționa.

SV 1/70, Chișinău, Botanica. La ora 8:00, pe parcursul a aproximativ 10 minute, s-a deconectat energia electrică. Din această cauză, camera video nu a filmat. Problema a fost operativ înlăturată, procesul de filmare fiind reluat.

Prezența materialelor de publicitate, afișaje, panouri electorale din raza secției de votare (100 metri de la localul secției) – 3 cazuri.

SV 01/70, Chișinău, Botanica. Dimineața, înainte de deschiderea secției în fața SV, pe un panou informativ, au fost observate plasate materiale electorale (afișe) ale unui partid politic.

SV 33/3 Taraclia, Taraclia. În apropierea secției de votare, pe doi stâlpi sunt lipite afișe publicitare cu fotografiile candidaților din partea unui partid politic.

SV 1/109 Chișinău, Buiucani. În apropierea secției de votare nu a fost îndepărtat bannerul cu mesaj electoral în favoarea concurentului electoral al unui partid politic. Bannerul se află vizavi de intrarea în secția de votare.

Prezența nejustificată a persoanelor neautorizate în incinta secției de votare sau în raza de 100 m – 3 cazuri.

SV 8/38 Cantemir, Porumbești. În intervalul 06:45 – 7:20 (plecarea Echipei Mobile din secția de votare) reprezentantul de poliție era prezent în secția de votare.

SV 01/52, Chișinău, Botanica. În intervalul 07:52 – 08.05, un alegător, sub pretextul că are telefonul descărcat și necesită a fi încărcat, s-a aflat în antreul SV mai mult timp decât necesar. Acesta a încercat să voteze în secție, deși are reședința în altă localitate. Operatorii i-au explicat că nu poate vota.

SV 1/100 Chișinău, Buiucani. La ora 7.02 s-a constatat prezența nejustificată a 3 persoane neautorizate în incinta secției de votare. Una din cele trei persoane avea calitatea de reprezentat din partea unui partid politic și a venit cu o cerință față de președintele BESV de a-i elibera legitimația de observator. Ulterior, în aproximativ după 15 min, situația a fost clarificată, persoana în cauză era înregistrat și drept reprezentant al concurentului electoral, fiindu-i eliberată legitimația.

Urnele de vot nu au fost sigilate potrivit procedurilor legale/ ruperea/ deteriorarea sau absența sigiliilor pe urnele de vot – 7 cazuri.

SV 2/28 Bălți. Una din urnele statice are defect, corespunzător președintele BESV nu a putut aplica al patrulea sigiliu

SV 2/30 Bălți. Urnele de vot au fost sigilate după anunțarea deschiderii secției de votare, la o distanță de 10 minute.

SV 01/137, Chișinău, Botanica. Urnele de vot staționare au fost sigilate doar cu 3 sigilii.

SV 01/59, Chișinău, Botanica. Urnele de vot staționare au fost

sigilate doar cu 2 sigilii. Președintele BESV a comunicat că două sigilii sunt suficiente.

SV 21/42 Țipala, Ialoveni. La ora 7.00, urnele de vot staționare au fost sigilate cu 2 sigilii.

SV 1/218 Chișinău, Rîșcani. La ora 6.53, urnele de vot staționare au fost sigilate cu 2 sigilii. Președinta BESV a comentat precum ca la desigilare va fii mai ușor, toți membri BESV au fost de acord să fie sigilate doar cu doua sigilii.

SV 1/124 Chișinău, Grătiești. Urnele de vot staționare au fost sigilate inițial (ora 6.53) cu un singur sigiliu. Până la ora 7:35 au fost adăugate sigiliile suplimentare , astfel încât să fie sigilate corect.

Încălcări ale secretului votului (fotografierea buletinelor de vot etc.) – 5 cazuri.

SV 36/10 UTAG, Comrat. La ora 7:20 un tânăr a fotografiat buletinul de vot cu opțiunea deja exprimată. La observația reprezentanților președintele BESV a intervenit și poza a fost ștearsă

SV 01/56, Chișinău, Botanica. Un alegător a fost observat în timp ce fotografia buletinul său de vot în cabină. Președintele BESV l-a atenționat la ieșire că nu are dreptul să fotografieze.

SV 01/17, Chișinău, Botanica. Un alegator a arătat tuturor celor prezenți în SV buletinul de vot după aplicarea ștampilei votat, întrebând dacă acesta va fi validat dacă s-a murdărit de cerneală.

SV 01/15, Chișinău, Botanica. Un alegător a fotografiat buletinul de vot. La cerea președintei BESV, fotografia a fost ștearsă.

SV 1/167 Chișinău, Ciocana. Un alegător a întrebat dacă este posibil de schimbat un buletin de vot nou și a arătat

buletinul cu ștampila președintei BESV și unui reprezentat a unui partid politic pentru a se consulta dacă este lizibilă ștampila. Ulterior l-a introdus în urnă și a plecat, iar președinta BESV a înlocuit o altă ștampilă în cabina de vot. Președinta BESV i-a spus că nu îi poate oferi un buletin de vot nou.

Buletinele de vot nerepartizate membrilor BESV nu sunt păstrate în într-un safeu/dulap din interiorul secției de votare – 1 caz.

SV 01/60, Chișinău, Botanica. În incinta SV nu este safeu sau alt loc sigur de păstrare a buletinelor de vot nerepartizate. Toate sunt păstrate pe masă.

Votarea nejustificată în grup – 1 caz.

SV 1/269 Chișinău, Vatra. La ora 07:45, secretara BESV a intrat în cabina de vot pentru a-l ajuta pe un alegător care nu prezenta careva deficiențe.

Altele – 2 cazuri.

SV 1/110 Chișinău, Buiucani. La ora 7.43, în momentul desfășurării votării, președinta BESV a observat că buletinele de vot în limba rusă sunt de la altă secție de votare, mai exact pentru SV 108. Președinta a comunicat despre acest lucru și a arătat cutia unde se aflau buletinele de vot observatorilor și reprezentanților partidelor politice pe care era indicat SV 110. Ulterior președinta BESV a spus că va face un act public în urma acestui incident. La moment, buletinele de vot în limba rusă au fost retrase și vor fi oferite buletine în limba română.

SV 23/38, Nisporeni, Vărzărești. Într-o cabină de vot a fost depistat de către membrii BESV un buletin de vot, probabil uitat de un alegător. Acesta a fost introdus în urna de vot de către președinta BESV.

Comunicatul este elaborat în cadrul Misiunii de observare a Alegerilor Locale Generale din 5 noiembrie 2023, desfășurată de Asociația Promo-LEX cu suportul financiar al Agenției Statelor Unite pentru Dezvoltare Internațională (USAID) prin Programul „Democrație, Transparență și Responsabilitate” și al Uniunii Europene prin Proiectul „Consolidarea cadrului legislativ electoral și evaluarea implementării acestuia în timpul alegerilor locale generale din 2023”.

Opiniile exprimate în rapoartele și comunicatele publice ale MO Promo-LEX aparțin autorilor și nu reflectă neapărat punctul de vedere al finanțatorilor sau partenerilor. Conținutul acestui document poate fi supus revizuirilor redacționale.

În cazul în care apar discrepanțe între textul în limba română și traducerea acestuia în altă limbă, prevalează prevederile stabilite de textul în limba română.